

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.

№ 227 (7. 316)

1990 йил 3 октябрь, чоршамба

Баҳоси 3 тинга.

ДУСТ
БИЛАН
ОБОД
УЙНИНГ

КПСС XXVIII съезди:
партияни янгилаш йўлидан

Кўнгилдагидек иш бўлди

○ Йил давомида район партия комитетлари қошида фаолият кўрсатган комиссиялар натижа бердимиз? Турмушда қандай ўзгариш ясай олдиз? Ҳозирга келиб бу саволга янги бекор болганлик партия ташкилотларининг ўзлари беришмоқда. Демак, комиссия ўз ишнинг давом эттириш имконига эга экан. Бу масала ҳусусида Ҳамза район уч коммунистнинг фикрини эшитишга қарор қилдик.

Абдуҳамид ҒАНИХОНОВ, В. П. Чалов номидagi Тошкент тайёрасолик ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитетининг котиби:

— Комиссияларнинг қайта тузиллиши дарҳақиқат кўнгилдагидек иш бўлди. Муаммоларимиз борки, район партия комитети орқали ҳал қилишимиз керак. У ерда фаолият кўрсатаётган комиссия аса ҳар қандай масалада ёрдам беришга ҳаракат қилади. Унинг аъзолари орасида корхонамиз коммунистлари ҳам кўпчилигини ташкил қилади. Шунингдек, комиссия ишида кўрмоқчи бўлган масалаларни бошланғич партия ташкилотлар котиблари билан ҳамфикр, баҳамжиҳат олиб боради. Бу ўз навбатида муаммоларимизни тез фурсатда ҳал қилиш имконини беради. Мана масалан, ҳозирча партия маблагининг фақат уч фоизгина ташкилотларга қолдирилиши керак. Бунда бу негандир икки фоизни ташкил этиб турибди. Уч фоиз дейилганимиз, ҳаммасини олишга ҳақлигимиз. Шу борада бизга яқинда қайта тузилган ташкилий-партиявий, ҳуқуқий комиссия ёрдам бериб юборади деб умид қиламиз.

Модест ЧУМИЧЕВ, Ҳамза район партия комитети ташкилий бўлимининг муdiri:

— Бу йил яна учта энг асосий комиссиялар, яъни ташкилий-партиявий, ҳуқуқий, мафкуравий ва иқтисодий-иқтисодий-сиёсий комиссиялари иш олиб боради. Уларнинг фаолияти ҳақида олдиндан бирон нарса дейиш қийин. Албатта, ҳар бири 25 — 30 нафар кишидан иборат бўлган маъмур комиссияларга номзодлар асосан район комитетининг аъзоларидан киритилган. Тўғри, бу биринчи марта фаолият кўрсатаётган комиссия эмас. Шунинг учун ҳам ишларида сезиларли ўзгариш ясалганига умид катта. Яна бир халқимизнинг ҳуқуқий ҳал қилиниши. Масалан, ташкилий-партиявий, ҳуқуқий комиссия акарият халқ суди, прокуратура, умуман ҳуқуқшунослардан иборат бўлса, иқтисодий-иқтисодий комиссияга корхона ташкилот раҳбарлари киритилган. Мафкура комиссиясига ҳам худди шундай соҳанинг мутасаддилари аъзо қилиб сайланган.

Маълумки, партия хўналик ишларидан нарироқ бўлиш қатъий қилиб қўйилган. Ўз-ўзидан у молиявий тўрмоқга эга бўлиши керак. Бу нарсалар аса КПСС XXVIII съезидан сўнг 1991 йилдан бошлаб кучга кириши маълум бўлди. Жамятда кескин иқтисодий инқилобий жараён кетаётган бир паллада комиссиялар ўз ўрнини мустаҳкам ағгаллаб олади.

Раҳбар РАҲМОНОВА, Ҳамза район партия комитетининг котиби:

— Комиссиялар керакми?— деган саволни қўйярсиз. Албатта бу зарур. Негаки, биринчи навбатида бошланғич ташкилотлар билан бевосита алоқа ўрнатиш имконига эга бўламиз. Мени етакчи қилиб сайлашган мафкура комиссиясининг ўзи бир неча йўналишда иш олиб боради. Бу гоёвий иш олиб бориш, норасмий ташкилотлар билан ишлаш ҳамда тақлиф-мулоҳазалар билан иш олиб бориш. Энг асосий вазифамиз, ҳозир мутахасссларни тайёрлаш бўлиб турибди. Чунки аъзоларимизнинг аксарияти ишчи ва раҳбарлар. Кўп ҳатто мафкура ишидан тамоман айроқда. Унинг устига ишчи иш пайтида йиғилишимизга олишимиз қийин, ишдан кейин раҳбар аъзоларимизнинг мажлислари кўп. Хуллас, шундай қийинчиликларни енгиш райком аппарати зиммасига тушади. Келгусида агар бу комиссиялар ўз фаолиятини кучайтириб олсалар, аппаратга ҳеч қандай иш қолмаслиги ҳам мумкин. Лекин ҳозирча уларнинг кучига таянмайлик.

Ўтган йили ҳам комиссия маълум ўзгаришларни қўлга киритган эди. Масалан, ётқончаларда иқтисодий ёки таълимий масалалардан ташқари тарбиявий ишларнинг қандай йўлга қўйилганини кўриб чиқилди. Тошкент тибиёт олийгоҳи, «Полтвиник» ва тайёрасолик ишлаб чиқариш бирлашмасидан бошқа жойда тузулган ишнинг борлиги кўзга кўринмади. Бу борада кеңитириб бўлмайдиган тадбирлар белгиланди. Яна ётқончаларда аёлларга яратилган шартнолар ўрганилганда талайгина муаммолар ўнда-жўнда қолб келаятгани маълум бўлди. У ерда қайта таъмирлаш жараёни бу камчиликларни бир йўла ҳал қилиб юбориши айтилди. Ҳозир комиссия ўз тақлифини наътий назоратга олган. Демак, комиссиянинг иши илгаридек фақат кўрсатма бериб намчиликнинг аниқлаш эмас, балки фикр ва тақлифлари билан яқиндан ёрдам беришдан ҳам иборатдир.

Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши Раёсатининг АХБОРОТИ

«Ўзбекистон ССР халқ депутатлари маҳаллий Советларининг депутатлари сайлови тўғрисида»ги Ўзбекистон ССР Қонунининг 55-моддасига мувофиқ 105, 165, 171 ва 193-саноат округлари бўйича ўрин бўшаган депутатлар ўрнига Тошкент шаҳар Совети депутатлари сайлови 1990 йил 28 октябрь ташинилган.

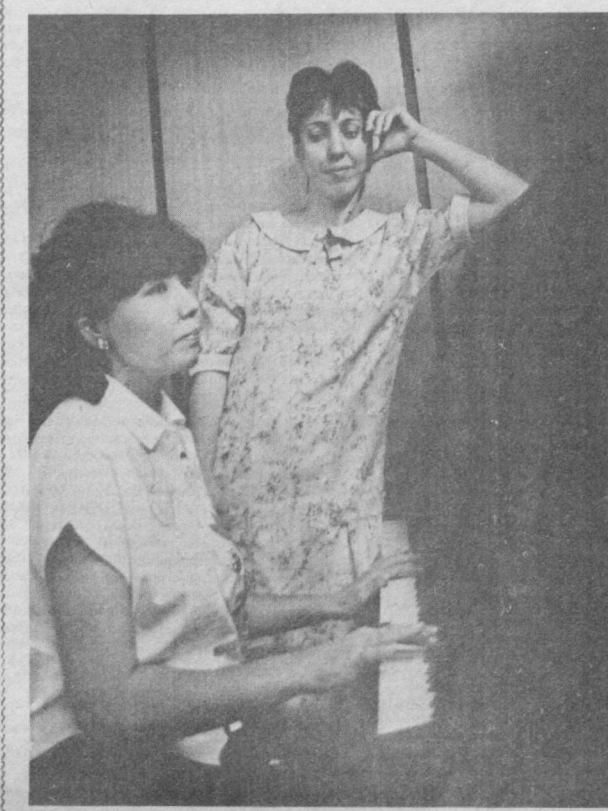
ИШЧИ ОВОЗИ НАШР ЭТИЛЯПТИ

«Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг ходимлари ўз насб байрамлари — Машинасозлар кунинда совга олдидилар. Уларнинг истакларига биноан корхона олдидан чиқариб келинган «Тракторостроитель» газетасидан ташқари ўзбек тилидаги «Ишчи овози» газетаси ҳам нашр этила бошланди. У икки мингдан кўпроқ нусxada чиқарилаётган. Тўрт саҳифали нашрда кўп минг кишилик жумланинг кундалик турмуши ва меҳнат ташвишлари, барча муаммолари ва ютуқлари ўз инфодасини топади.

«Навоий кўчасида қандай ўзгаришлар бўлди?», «Шоирлар хибонидидаги ҳайкаллар қаёққа кетди?», «Айтишларига ҳайкалларни ахлатга ташлаб юборишган эмис», «Нима учун бу ишлар жамоатчиликдан яширинча қилинди?», «Ана шу масалаларни ойдинлаштириш учун биз Ўзбекистон ССР Меданият вазирлигига мурожаат қилдик. Меданият ёдгорликлари бошқармасининг бошлиғи Ф. М. Ашрафий жавоб қилди.

— Ҳақиқатан ҳам Навоий кўчасининг рус ёш томошбонлар театри ва адабиёт музейи жойлашган қисми бироз янгиланди. Лекин бу янгилаш нима учун зарур бўлганлигини тушутиришдан олдин шунч айтмоқчиамки, Алишер Навоийнинг айнаи шу жойга ўрнатилган ҳайкали шоирга қўйилган кўп ёдгорликлардан биринчиси. Уни 1948 йилда ҳайкалсоз В. Муротов, М. Зондов яратди. Бу ерда шоирлар ва адабларнинг, жумладан ўзбек ва рус адабиёти вакилларининг 12 та ҳайкали бор эди. Комплексда Пушкин ва Горький, ўтмишдаги шоирлар Бобир, Лутфий, Фурқат, Нодир,

АҲИЛ ВА ИНОҚ

«МИКОНД» заводига ҳам бу борада ибратли мисол қилиб келтириладиган ишчилар аниқгина. Қозоқ қизи Сарсенгул Ахметова ва рус қизи Татьяна Черкванова бир-бирига бўлган меҳр-оқибати, муҳаббатини ҳар қанча таърифласа арзийди. Улар ўз насларини ҳам пухта ўзлаштириб олишган. Ишдан бўш вақтларини ҳам доим мароқли ўтказишга одатланган. Бир-бирларининг қўлларига йўл топиши тўғрисида ишлаб чиқаришда яхши натижаларга эришилмоқда.

ОХУНБОБОВЕВ номидagi жумҳурият тибиёт билим юртида ҳам турли миллатта мисол бўлиб келтирилган ишчилар аниқгина. Қозоқ қизи Сарсенгул Ахметова ва рус қизи Татьяна Черкванова бир-бирига бўлган меҳр-оқибати, муҳаббатини ҳар қанча таърифласа арзийди. Улар ўз насларини ҳам пухта ўзлаштириб олишган. Ишдан бўш вақтларини ҳам доим мароқли ўтказишга одатланган. Бир-бирларининг қўлларига йўл топиши тўғрисида ишлаб чиқаришда яхши натижаларга эришилмоқда.

○ Турли миллат ва элатга мансуб бўлган кишиларнинг Тошкентда аҳил ва иноқ бўлиб яшаётганликларига ҳавасингиз келади. Бундай қалбидар ва саховатли ҳамшаҳарларимиз билан ҳақли равишда фахрланасан арзийди.

Обуна—91: МУШТАРИЙНИНГ ЎЗИ ТАНЛАЙДИ

○ Чилонзор районига «Оқшом» рўзномасига обуна уч кун ичида 47 тадан 130 тага чикиди. Албатта бу шундай катта бир нашр учун кичик рақам. Аммо бизни рақамнинг кескин суръатда ўсгани қизиқтиради. Аввалгидек таъин қўлдан олиб бўлганидан ёки яна бир бошқа сабабми? Район партия комитетининг биринчи котиби Олимжон Жўраевич Исмомовга худди шу савол билан юзландик.

— Ҳамма рўзнома ва ойномаларга обуна оғир кетаётгани ахборот воситаларининг ўзларидан маълум бўляпти. Районимизда, жумладан шундай ҳол юз бераётганини тан олиш керак. Бунинг биринчи сабаби жамятда содир бўлаётган иқтисодий-иқтисодий ўзгаришларнинг таъсири бўлса, яна обуна нархининг бир неча бараварга оширилганидир.

Энди «Оқшом» рўзномасига рақам кўрсаткичининг ошганига келсан, бир ойда бешта ёки ўн тагина обуна бизни қизиқтиради. Биз мафкура ходимлари яхши иш олиб бораётганимиз, деган хулосага келидик. Бу ерда ҳар қандай таъин эмас, хоҳламаган нарсага аввало ҳеч бир йўл билан обуна қилдириб бўлмади. Фақат жойларда тез-тез бўлиб, одамлар билан мулоқот қилиб, қозақларга обуна олиб бораётган кишиларга тегишли бўлди. Ҳодимларимиз бу борада фаол ўрнини эгаллашмоқдалар. Яна районда яқинда ташкил этилган «Правда» рўзномасининг дўстлари клуби ҳам ваъдаси обуна ишларини жадаллаштиришда, деб билмоқда.

— Олимжон Жўраевич, районнинг худудига бошқа

районларга нисбатан маҳаллий аҳолининг, қозақларга маҳалларнинг камлиги «Оқшом»нинг қамроқ обунани ташкил қилмасмикан?

— Йўқ, асло! Чунки у даражада кам эмас. Бошқа районларнинг маҳаллаларида яшовчилар районимиз корхонасида ишлаши мумкин, Шунинг учун маҳаллалар билан бараварига асосий иш корхоналарда олиб боришмоқда. Мана масалан, «Восток» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси 2-пайоабат ишлаб чиқариш бирлашмаси, 153-қурилиш трести, Тошкент метросозлари ва «Ўзбекфильм» киностудиялари ўз имкониятларидан келиб чиқиб қаровисиз қолган қарияларга обуна қилишда кўмаклашмоқдалар. Умуман районнинг бошқа бошланғич партия ташкилотлари ҳам обуна учун моддий рағбатлантириш кенг йўлга қўйилмоқда. Хулоса қилиб айтганда бўлсан, бошқа партия нашрларига ҳам бир хилда иш олиб боришмоқда. Фарқи, «Тошкент оқшом» рўзномасига нисбатан кўп киши обуна бўляпти. «Оқшом»нинг шундай оғир шартнода ҳам илосманларни кун сайин қўлайиб бораётганини фақат таъриқлаш керак. Биз мафкура ходимлари бу борада рўзномамизга оз бўлсада кўмаклаша олсан, ишимиз натижаси бўлганидан қувонардик. Рўзнома саҳифаларида доимий равишда ёритилиб борадиган партиявий ва иқтисодий мавзудаги долзарб мақолалар, «Одобнома», «Маънавий кадрларимиз» каби руқунларнинг бундан кейин ҳам берилиши юқорида нима учун рақам кескин ўсди, деган саволнингга жавоб бўлади. Рўзноманинг қайси деган обуна бўлиши энди муштарийнинг ўзи танлайди.

Акс садо

ҒАЙРАТ КЎРСАТИБ МЕҲНАТ ҚИЛАЙЛИК

Жумҳуриятимиз халқлари ҳозир айни оғир давларни бошдан кечирмоқдалар. Иқтисодий аҳолининг тобора тангашиб бораётганлиги, баъзи бир моддий наътан ва махсусларнинг етарли эмаслиги буларга сабабчи бўлмоқда. Ана шундай пайтда куч-ғайратларни бир мақсад йўлида бirlaштириб, ялпи ишга киртишдан ҳам муҳимроқ вазифа йўқ. Афсуски, бунга ҳамма ҳам тушуниб етмаётгани йўқ. Айрим инсалир жумҳуриятда рўй бераётган айрим воқеаларни ўзларича талқин этмоқдалар. Яқинда республикамиз рўзномаларида «Хоринга оширилган ёлгон» сарлавҳали мақола эълон қилинди. Бунинг кенг жамоатчилик ҳозир қўллаб-қувватламоқда. Бунинг босис бор, албатта. Негаки, мақолада ҳозир юзага келган иқтисодий-сиёсий аҳоли воқеалари мақола эълон қилинди. Бунинг кенг жамоатчилик ҳозир қўллаб-қувватламоқда. Бунинг босис бор, албатта. Негаки, мақолада ҳозир юзага келган иқтисодий-сиёсий аҳоли воқеалари мақола эълон қилинди.

Воқеа арафасида

ЧАҚҚОНЛИК ВА МАҲОРАТ

6 ва 7 октябрь кунлари «Юбилей» спорт саройида шараф яққа кураши турларидан бири — таэквандо бўйича халқаро мусобақалар бўляпти. Унда КХДР, АҚШ, Польша, Болгария ва бошқа мамлакатларнинг, шунингдек Совет Иттифоқи ва жумҳуриятимизнинг спортчилари иштирок этишмоқда. Куч, чаққонлик, маҳоратларини аълоий эътиб, голблардан сарфидан ўрин олганлар «Узагропро»сервис»нинг ама-

ШОИРЛАРНИ ОЛИБ ТАШЛАШДИ...

Едгорлик шоҳсупаси алмаштирилганлиги тўғрисида у сал пайсаиб қолди. Бу ерда шоирлар хибони пайдо бўлди. Суз усталари тасвир, растасини ҳайкалларшорлардан К. Салоҳитдинов, А. Ахмедов, Ф. Гишеченко, Ю. Кисилев, мезморлар В. Муротов, М. Зондов яратди. Бу ерда шоирлар ва адабларнинг, жумладан ўзбек ва рус адабиёти вакилларининг 12 та ҳайкали бор эди. Комплексда Пушкин ва Горький, ўтмишдаги шоирлар Бобир, Лутфий, Фурқат, Нодир,

лар, майдонлар кам эмас. Бу ҳайкаллар учун жой топилади. Энди биз сирли ўзгаришлардан хабардор бўлдик. Лекин нима учундир бу хабар аниқ из қолдиришмоқда. Бузиш — қуриш эмас, дейишмоқда. Биздан биз тарихнинг зеррасига айланиб қолган нарсаларни енгилтақлик билан бузиб юборяптимиз. Қарорлардадир Ленин ҳайкалларини бузишмоқда (бахтишимиз биз бундай ваҳшийликка бориб етганимиз йўқ), баъзи жойларда иқтидорларнинг ҳайкалларига

лиф алоқалар уюшмаси хузуридаги «Таяквандон» ривожлантириш маркази» (ИТФ) ташкил этган турнирнинг соҳибдорларига савобор бўляпти.

Эрталаби мусобақалар соат 8.00 дан, кечки мусобақалар соат 15.00 дан бошланади. Вилетлар «Юбилей» Марказий спорт саройи кассаларида ва таъкивондон ривожлантириш марказида (Пролетар кўчаси, 31) сотилмоқда.

Уй-жой қурилиши — «Оқшом» назоратида

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

А. ИКРОМОВ районнинг рабар жой бинолари ширкат 30-мавзесда аҳолининг турар жойга бўлган аҳднинг қиқирини учун хар томонлама қулай тўрт қаватли ту-

сининг Н. Сайфулин бошлиқ 28 курувчидан иборат тажрибали бригадаси қурмоқда. Курувчилар шу бинолардан айримларини муддатидан илгари — 7 ноябрь байрамга қадар қуришни ушун ҳаракат қилмоқдалар. Бундан ташқари қўқорда қозил тилга олинган трестга қарашли 1 ва 3-қуришш бошқармалари қолган ширкат биноларини бунёд этмоқда. Бу бинолар ёғинасида 2 та болалар боччаси ҳам қуришмоқда. Аҳоли кўчиби билан кичиктойлар боччага қатнай бoшлaшaди. Бу бинолар ёғинасида 2 ҳам қуришмоқда. Уларнинг айримларида ҳовли тўғрисида ўтказилди. Истиқомат қилувчиларнинг мактаб ёшидаги болалари шу ернинг ўзиде янги қурилган 295-мактабда билим олишмоқда. Ло-йиҳачиларнинг тақлифига асосан 30-мавзе тўлиқ қуриб битказилгач, ободонлаштирилади ва замонавий болалар майдонлари барпо этилади.

Х. МИРЗАЕВ. Муаллиф суратлари.

Истеъмол буюмлари манзурми?

Ҳаммаси—рўзғор учун

Ленин ва Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент тўқимачилик машинасозлиги заводи нафақат мамлакатимизда, балки хорижий элларда ҳам ўз маҳсулотини билан машҳур. Жаҳоннинг 30 та давлатига тайёр маҳсулот етказиб бераётган бу корхона бугунги кунда Чехословакия, Болгария, Югославия, Куба, Покистон, Бангладеш, Таиланд, Индонезия каби мамлакатлар билан шартнома асосида иш олиб бормоқда. Кейинги йилларда эса корхона жамоаси нафақат машинасозлик, балки аҳоли ахтиёжига, мос рўзгор буюмлари ишлаб чиқаришга ҳам киришди. Корхона қўшида ташкил этилган кенг истеъмол буюмлари ва рўзгор буюмлари цехларида ҳозирда 25 номдаги рўзгорбор буюмлар тайёрланадими.

Байроқ орденли Тошкент тўқимачилик машинасозлиги заводи нафақат мамлакатимизда, балки хорижий элларда ҳам ўз маҳсулотини билан машҳур. Жаҳоннинг 30 та давлатига тайёр маҳсулот етказиб бераётган бу корхона бугунги кунда Чехословакия, Болгария, Югославия, Куба, Покистон, Бангладеш, Таиланд, Индонезия каби мамлакатлар билан шартнома асосида иш олиб бормоқда. Кейинги йилларда эса корхона жамоаси нафақат машинасозлик, балки аҳоли ахтиёжига, мос рўзгор буюмлари ишлаб чиқаришга ҳам киришди. Корхона қўшида ташкил этилган кенг истеъмол буюмлари ва рўзгор буюмлари цехларида ҳозирда 25 номдаги рўзгорбор буюмлар тайёрланадими.

Кўйда жамоатчилик муҳбиринининг халқ истеъмол буюмлари цехининг муҳандис-технологи Рустам Жўраев билан қилган суҳбатини ҳавола этилгиз:

— Цехда олиб борилаётган ишлар ўзини оқламақда, — деди у. — Сабаби, рўзгорбор буюмларга аҳоли ўртасида талаб кундан-кун ошиб бормоқда. Айнан шу ерда ишлаб чиқарилаётган 25 номдаги буюм учун хом ашёни ҳам корхонанинг ўзи беради.

— Цехда ишчи кучи етарлими? — Биласизми, кўпгина корхоналарда мавжуд бўлган кадрлар қўнимсизлиги бизни ҳам четлаб ўтгани йўқ. Жамоамизда 350 киши меҳнат қилиши керак, бироқ ҳозир рўйхатда 220 киши бор. Асосий ишлаб чиқарувчилар 160 нафарини ташкил этади. Қолганлари меҳнат таътини (отпус)да ва бeтoблар... Бизда асосий ишчи бу талабалардир. Улар олийгоҳларда таъсил олишади. Хуллас, кадрлар қўнимсизлиги бизда баравар. Бирни келиб, бири кетади.

— Ойлик иш режалари мунтазам бажарилишини ёки узинишлар ҳам бўлиб турадими? — Ҳақ гап. Ишнинг муқим бир жойда ишлаши учун корхона раҳбарлиги қилиши керак. Уй-жой, яхши маош дегандай. Бироқ уй-жой масаласи нафақат бизда, балки бугун мамлакатда энг катта муаммо бўлиб турибди. Корхона маъмурияти баҳоли-қудрат бу борада изланиш олиб бормоқда. Ленин бу изланишлар дарёдан бир томчи, холос. Маош масаласида эса аҳвол бироз дуруст. Хар бир ишчи ўзи амалга ошираётган ишга қараб ҳақ олади. Баъзи устакларимизда ёшлар 220—300 сўм, тажрибали ишчиларимиз эса 700—800 сўмлаб маош олишмоқда.

— Демак, малакали мутахассислар йўқ ҳисоби деми? — Нега энди, бор. Аммо кам. Мени ағчадан бери бир нарса ташвишлантириб келади. У ҳам бўлса кадрлар масаласи. Ҳозир меҳнат қилаётган кенсалар шунинг пехда умрбод қола олмайдилар-ку. Эрта-индин улар кетаманга тушиб қолишади, унда нима бўлади? Табиғики, оғир аҳволда қоламиз. Бизда эса кадрлар масаласи ташвишли аҳволда. Ҳозирдан кадрларни қўпайтириш учун қатъий чоралар қўрмас эканимиз, эртага кел бўлади.

— Ҳозирме беш номдаги маҳсулотни ишлаб чиқарар экансизлар. Бир йилда айтайлик, гўштинийлағичдан қанчаси буюртмачиларга жўнатилади? Бошқа буюмлар ҳам? — Сиз номуни тилга олган гўштиний-малағичдан буюртмачиларга 200000 дона етказиб беришимиз лозим. Вундан ташқари увара қирққичдан 200000 дона, қозоннинг беш туридан (1 литрлигиндан тортиб 8 литрлигича) жами 255000 дона ишлаб чиқаришимиз ва буюртмачиларга жўнатишимиз керак. Ҳозир Қирғизистондаги «Киргизэлектртривигател» ишлаб чиқариши бирлашмаси билан ҳамкорликда «Оазис» электр насосидан 10000 дона ишлаб чиқаришга киришди. Шунингдек Курган электр двигателлари ишлаб чиқариши заводи билан ошхона қиқозлари ишлаб чиқаришда ҳамкорлик қилиш учун шартнома тuzалгиз.

— Кадрларнинг муқим ишлаб қилиш учун сезилгич нисмалар қилиш лозим? Баъзи корхоналарда уй-жой маса-

— Буюртмачиларга етказиб берган маҳсулотларимиз 60000 сўм соф даромад келтиради.

— Цехинида халқ ахтиёжлари учун буюмлар ишлаб чиқараётган ишчиларга муваффақият тилаймиз.

— Буюртмачиларга етказиб берган маҳсулотларимиз 60000 сўм соф даромад келтиради.

— Демак, малакали мутахассислар йўқ ҳисоби деми?

— Нега энди, бор. Аммо кам. Мени ағчадан бери бир нарса ташвишлантириб келади. У ҳам бўлса кадрлар масаласи.

— Демак, малакали мутахассислар йўқ ҳисоби деми?

— Нега энди, бор. Аммо кам. Мени ағчадан бери бир нарса ташвишлантириб келади. У ҳам бўлса кадрлар масаласи.

— Демак, малакали мутахассислар йўқ ҳисоби деми?

— Нега энди, бор. Аммо кам. Мени ағчадан бери бир нарса ташвишлантириб келади. У ҳам бўлса кадрлар масаласи.

— Демак, малакали мутахассислар йўқ ҳисоби деми?

— Нега энди, бор. Аммо кам. Мени ағчадан бери бир нарса ташвишлантириб келади. У ҳам бўлса кадрлар масаласи.

— Демак, малакали мутахассислар йўқ ҳисоби деми?

— Нега энди, бор. Аммо кам. Мени ағчадан бери бир нарса ташвишлантириб келади. У ҳам бўлса кадрлар масаласи.

— Демак, малакали мутахассислар йўқ ҳисоби деми?

— Нега энди, бор. Аммо кам. Мени ағчадан бери бир нарса ташвишлантириб келади. У ҳам бўлса кадрлар масаласи.

— Демак, малакали мутахассислар йўқ ҳисоби деми?

— Нега энди, бор. Аммо кам. Мени ағчадан бери бир нарса ташвишлантириб келади. У ҳам бўлса кадрлар масаласи.

— Демак, малакали мутахассислар йўқ ҳисоби деми?

— Нега энди, бор. Аммо кам. Мени ағчадан бери бир нарса ташвишлантириб келади. У ҳам бўлса кадрлар масаласи.

— Демак, малакали мутахассислар йўқ ҳисоби деми?

— Нега энди, бор. Аммо кам. Мени ағчадан бери бир нарса ташвишлантириб келади. У ҳам бўлса кадрлар масаласи.

— Демак, малакали мутахассислар йўқ ҳисоби деми?

— Нега энди, бор. Аммо кам. Мени ағчадан бери бир нарса ташвишлантириб келади. У ҳам бўлса кадрлар масаласи.

— Демак, малакали мутахассислар йўқ ҳисоби деми?

— Нега энди, бор. Аммо кам. Мени ағчадан бери бир нарса ташвишлантириб келади. У ҳам бўлса кадрлар масаласи.

— Демак, малакали мутахассислар йўқ ҳисоби деми?

— Нега энди, бор. Аммо кам. Мени ағчадан бери бир нарса ташвишлантириб келади. У ҳам бўлса кадрлар масаласи.

— Демак, малакали мутахассислар йўқ ҳисоби деми?

— Нега энди, бор. Аммо кам. Мени ағчадан бери бир нарса ташвишлантириб келади. У ҳам бўлса кадрлар масаласи.

— Демак, малакали мутахассислар йўқ ҳисоби деми?

— Нега энди, бор. Аммо кам. Мени ағчадан бери бир нарса ташвишлантириб келади. У ҳам бўлса кадрлар масаласи.

— Демак, малакали мутахассислар йўқ ҳисоби деми?

— Нега энди, бор. Аммо кам. Мени ағчадан бери бир нарса ташвишлантириб келади. У ҳам бўлса кадрлар масаласи.

— Демак, малакали мутахассислар йўқ ҳисоби деми?

— Нега энди, бор. Аммо кам. Мени ағчадан бери бир нарса ташвишлантириб келади. У ҳам бўлса кадрлар масаласи.

— Демак, малакали мутахассислар йўқ ҳисоби деми?

— Нега энди, бор. Аммо кам. Мени ағчадан бери бир нарса ташвишлантириб келади. У ҳам бўлса кадрлар масаласи.

— Демак, малакали мутахассислар йўқ ҳисоби деми?

— Нега энди, бор. Аммо кам. Мени ағчадан бери бир нарса ташвишлантириб келади. У ҳам бўлса кадрлар масаласи.

— Демак, малакали мутахассислар йўқ ҳисоби деми?

— Нега энди, бор. Аммо кам. Мени ағчадан бери бир нарса ташвишлантириб келади. У ҳам бўлса кадрлар масаласи.

— Демак, малакали мутахассислар йўқ ҳисоби деми?

— Нега энди, бор. Аммо кам. Мени ағчадан бери бир нарса ташвишлантириб келади. У ҳам бўлса кадрлар масаласи.

— Демак, малакали мутахассислар йўқ ҳисоби деми?

— Нега энди, бор. Аммо кам. Мени ағчадан бери бир нарса ташвишлантириб келади. У ҳам бўлса кадрлар масаласи.

— Демак, малакали мутахассислар йўқ ҳисоби деми?

— Нега энди, бор. Аммо кам. Мени ағчадан бери бир нарса ташвишлантириб келади. У ҳам бўлса кадрлар масаласи.

— Демак, малакали мутахассислар йўқ ҳисоби деми?

— Нега энди, бор. Аммо кам. Мени ағчадан бери бир нарса ташвишлантириб келади. У ҳам бўлса кадрлар масаласи.

ЧИЛОНЗОРНИНГ 16-мавзесидеги айрим хонадонларнинг эгаларига турар жойлардан фойдаланиш бошқармаси ходимларининг ўзларига кўрсатаётган ёрдамлари ҳақида сўраб қолгудек бўлсангиз, бир зумдаёқ уларнинг фиғонини фалакка чиқадим.

Қиш тайёргарликни ёқтиради

Ваъдалар қор тагида қолмасин

Бунинг боиси бор, албатта. Мавзесидеги айрим уйларида фойдаланишга топширилганга 20 йилдан ошиб кетди. Аммо уларнинг қўли ҳали тўла тўямдан чиқарилгани йўқ. Ишга бўлган бундай сўзгич муносабат нималарга олиб келишини энди ўзингиз бири тасаввур қилиб кўринг. Ҳадемай, қиш фасли келади. Унинг ташвишини қилиб, айрим ташкилот ва муассасалар мавсумга тайёргарлик ишларини жиддий олиб бормоқдалар. Бирок бу иш Чилонзор районидеги 5-турар жойлардан фойдаланиш бошқармасида ҳали сезилганича йўқ.

— 16-мавзенинг 23-уйига қарашли 115-хонадонда 24 йилдан бери истиқомат қиламан, — дейди уруш ва меҳнат кенаси Леонтий Самойлович Гелсон. — Уйимиз биринчи навбетада таъмирга муҳтож. Утган йили бошқармадагилар уни таъмирда қилишмоқчи бўлганди. Афсуски бошқарма бошлиғи ўз сўзининг уддасидан чиқолмас экан. Акс ҳолда улар берган ваздасини унутиб қўймаган бўларди.

куюниб айтишди. Ҳаттоки, ҳар икки-уч кунда сувни чиқариб ташлаш учун қақирлаётган соловчилар ҳам ҳеч ниманинг уддасидан чиқолмаётган эмис. Ахир қўшни уйдан чиқариб ташламаётган қўлмак бу уйга тўпанаётганидан кейин, нима бўлсин. Унга туташ 24-уйдеги манзара ҳам эндиликда ҳеч кимни тавжубга солмайдиган бўлиб қолган. Уйнинг ертўласини ичча йиллардан бери қувурлардан оқётган суя эгалаб ётибди. Қўлингизни беҳтар қуварга текиссангиз борми, тамоми бир зумда тешилиб кетади. Эскириб ишдан чиқиб қолай дегани учун ҳам шундай бўлмоқда.

— Бошқарма соловчиларининг «Вақт кетаяпти, хизмат ўтапти» қабилида иш юритишгаётганидан хафа бўлиб кетсан киши, — дейди 24-уйнинг 100-хонадонда истиқомат қилувчи Зинаида Шаврәва. — Ҳатто кўпчилик бўлиб ёзган шикоятимизни текшириш учун ижрокўмдан келган комиссия ҳам бизга ердан бера олмади. Шундай оваргарчиликлардан кейин, турар жойлардан фойдаланиш бошқармасидеги айрим бирор ўзгариш қилишларидан ишончини уздик. Эл манфаати учун хизмат қилмайдиган, айна оғир пайтада унга қайшиқмайдиган бундай ташкилотнинг нима кераги бор? Ахир уддасидан қийаётганлар шундоқ ҳам ўз ҳисобларидан, таниш-билишлари орқали хонадонидеги қувурларни янгилаб, шартларини яхшилаб олишяпти-ку!

Зинаида Павлованинг ҳақли эътирозлари кишини ташвишга солади. Афсуски, қишга тайёргарланмаган, ертўласи сувга тўлган, қувурлари жорий таъмирга муҳтож бўлиб турган уйлар Чилонзор районининг бошқа мавзелирида ҳам йўқ эмас. 20-«Д» мавзегача қадим қўйингизни биланок, бири-бирига яқин уйлар эътиборингизни тортади. Четдан қараганда уларнинг ҳаммасидеги ишлар гўёки жойда. Афсуски, аҳоли билан гаплашсангиз бир зумдаёқ дастлабки таассуротингиздан қайтасиз. Усти ялтироқ, ичи қалтироқ бу уйларида ўзига яраша муаммолари кўп. Баъзи бир уйларида ертўласи сувга тўлиб ётибди. Айрим хонадонлардаги носоз қувурлардан қилиб оқиб ётган сув деворларнинг сувокларини қўчириб юборай деб қолган. 18, 36, 37, 38-уйларнинг айрим хонадонларига ширкат ўз хизматини тақлим этди. Аммо унга тўланадиган маблағ бирмушча қиммат бўлганлиги тўғрисида ҳеч бўлмаганда қувурларни алмаштириб олишдан хонадон соҳиблари воз кечдилар. Ахир давлат томонидан топилмаган кувур ёки бошқа нарсаларнинг ширкатда мунтазам бўлиши бир томондан уларни бирмушча таважубга солган эди.

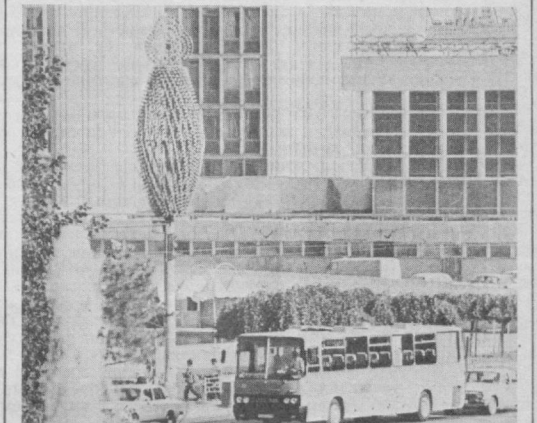
Ҳозирча Чилонзор районидеги айрим мавзелирида умумий манзара шундай. Эҳтимол қишга Чилонзор район турар жойлардан фойдаланиш бошқармаси раҳбарлари ҳамма ишчи ҳадемай қойиллатимиз деган фикрге боришар. Афсуски, янгилишадилар. Халқимизда «қолган ишге қор ёғар», деган нақл бор. Шундай экан, бу қуруқ ваъдаларнинг қаҳратон қиш кунларининг бирида ёқдан қалин қор тагида қолди кетиши ҳеч гап эмас.

Р. АҲМАДАЛИЕВ.

Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитетида

ПОЙТАХТИМИЗ экологик ҳолатини яхшилашда шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитетини ҳодимларининг ишлари диққатга сазовор. Ушбу комитет томонидан шу йилнинг август ойи мобайнида турли вазириларга қарашли қирқдан ошадан корхона, муассаса, ишлаб чиқариш бирлашмалари ҳамда 14 та автоҳўжалик текширилиб, уларда атроф-муҳитни муҳофаза қилиш бўйича амалга оширилаётган тадбирлар ҳар томонлама ўрганиб чиқилди. Шунингдек, табиатни муҳофаза қилиш билан боғлиқ бўлган ишхолат ҳолати, сув ҳавзаларидаги аҳвол ҳамда шаҳар яшиллик олами — дов-дархатлар, қўналармезр зоналар муаммоси ўртага қўндалган қўйилди.

Пойтахтим, аҳволинг қалай?

Шаҳар табиатини булғашда ўта «фаол»лик кўрсатаётган объектлардан бири жумҳурият граждони авиацияси бошқармасига қарашли техник базасидир. У ердан ўрқотлар тушунчасидан экологик қону-қоида каби сўзлар бутунлай кўтарилди кетганга ўхшайди. Буни шундан билса бўладики, Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитетидан берухват фойдаланишга топшириб юборилган 78 та маъмурият биротасида тозалаш ишхолатлари йўқ, улар ҳатто ўрнатилмаган ҳам.

Шаҳардаги ёқилғи-мой қўйиш станцияларининг деярли кўпчилигида экологик тозаланиш сақловчи воситалари иши яхши йўлга қўйилмаган, исрофгарчилик катталиги тўғрисида жуда кўп ёқилғи беҳуда сарф бўлмоқда. Бунинг натижасида шаҳар табиатига ҳар томонлама зарар етказилмоқда. Бу камчиликлар ҳам тағишчилар диққатидан четда қолмади. Айбдорлар қаттиқ оғоҳлантирилди. Комитетимизни ҳодимлари ўрта Осиё транспорт прокуратураси ҳодимлари билан ҳамкорликда Тошкент тепловоз ремонт заводида (бошлиғи М. З. Мартынов)атроф-муҳитни муҳофаза қилиш қону-қоидалари қўпол равишда бузлаётганини аниқладилар. Яна шунга ҳам айтиб ўтиш жоиз, бу корхонада ичимлик сувидан фойдаланишда ҳам қинғирлиқлар су бeраётган экан. Яъни сувдан фойдаланиш ҳақидаги шартнома муддат 1989 йилдаёқ тугалган. Бироқ улар сувни хоҳлаганча ишлашти келмоқдалар...

Тепловозларга ёқилғи-мой қўйишда исрофгарчиликларга йўл қўйилаётгани ер ости ҳамда оқова сувларнинг йўқолишига сабаб бўлмоқда. Шу корхонадаги цех бошлиқларидан В. Волков ҳамда С. Стрельцовлар йўл қўйган намчиликларни учун ўз ёилларидан жарима тўлашга мажбур бўдилар.

Ўзбекистон ССР махсус Монтаж қурилиш вазириликга қарашли «Сантехобслуживание» корхонаси комитет томонидан бир неча бор оғоҳлантирилгани қарамай, у ерда ҳануз табиатни муҳофаза қилиш чора-тадбирлари тузилмаган. Қуёв ҳеҳида эса тозаланиш ускуналари ўрнатилмаганлиги сабабли у ердаги барча ишлар тўхтаб қўйилган. Бундан ташқари очиқ ҳавода бўлиш ишлари олиб борилаётганлиги сабабли корхона директори Б. А. Алимов, бош инженер П. С. Фейгинларга чора қўрилишини сўраб, Ҳамза район ижроия комитети комиссиясига талабнома юборилди.

Шунингдек, комитет назоратчилари томонидан берилган, бажарилиши шарт бўлган кўрсатмаларни ўз вақтида адо этмаган ўрта Осиё темир йўлига қарашли 1-тепловоз заводи депоси раҳбарлари (директори В. И. Поддимов, бош муҳандиси М. А. Аҳмаджон) ўз корхоналари атрофида экологик вазиетни соғломлаштириш хусусида чуқурроқ ўйлаб қўрсалар ва атроф-муҳитни йўқошлантирмаслик масъулиятини аглаб етсалар фойдалан ҳоли бўлмасди.

Бундан ташқари коммунал хўжалиги вазириликга қарашли «Красносточная» депоси бошлиғи А. Н. Сартаев, бош муҳандиси Т. С. Бахромовларга табиатни муҳофаза қилиш қону-қоидалари қўпол равишда бузганликлари ҳамда депода ҳавога чиқарилаётган қиқиндилар миқдори шириб келинганлиги сабабли уларга нисбатан маъмурий чора қилиш лозим деб топилиди ва бу керакли идоралар диққатига ҳавола этилди.

Яна шунга ҳам айтиб ўтиш керакики, шаҳар марказидаги «Буратино» деб номланган ширкатда табиатни сақлаш қону-қоидаларига мулқало рию қилинмаётганлиги сабабли у ерда узоқ йиллар мобайнида фаоллик қўрсатиб келган ёғоча ишлов бeриш цехи тўхтаб қўйилди.

Шаҳар атроф-муҳитини, хусусан ҳавосини йўқошлантираётган автотранспортлар иш фаолияти текширилганда иккинчи автокорхона, «Ташкентстройтрест»га қарашли ташкилотларда табиатни муҳофаза қилиш давлат стандартларига рию қилиш қону-қоидаларининг йўқлиги аниқланди, автобиллардан чиқадиган захарли газ ўлчатиқлар етишмаслиги қайд этилди.

Ўзбекистон ССР «Госстрой»га қарашли шаҳарсозлик илмий-текшириш лойиҳалаш институти (директор ўринбосари З. Р. Раҳимов) томонидан энг зарур — яъни атроф-муҳитни ҳимоя қилиш билан боғлиқ тадбирлар ҳам тузилмаган.

Шу ойнанг ўзиде комитетимизни экспертиза бўлими томонидан табиатни муҳофаза қилиш талабларига жавоб бeрмайдиган олтига қурилиш лойиҳаси қайтарилди. Шаҳар табиатни ҳимоя қилиш комитети номига аҳолилардан ҳамда турли корхоналардан тушаётган шикоят хатлари ҳам шаҳарда экологик вазиетнинг яхшиланишида ўз таъсирини кўрсатмоқда.

О. ҚўРБОНОВА. Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитетининг Ҳодими.

ХОРИЖДАН ХАБАРЛАР

ПЕКИНДА АВТОМАШИНА ҲИРЛАШ

ПЕКИН. Автомашинна ўғирлаш, афсуски, Хитой пойтахтида учун намдан-нам учрайдиган ҳолатга бўлмади. Пекин сугурта компаниясининг маълумотларига қараганда фақат шу йилнинг биринчи ярмида шунинг қарийб 260 та автоҳарда қарийб 260 та автоҳарда қарийб ўғирланган. Гарчи бунинг асарияти хусусий шахсларнинг бўлсада, дарвоқе, Хитойда шахсий автотранспорт эгалари йилдан-йилга кўпаймоқда. Ҳитойлар давлат машиналарини олиб қочишдан ҳам тортинмаётган.

Ҳозирча ўғирланган автомобилларнинг бирортаси ҳам топилгани йўқ ва сугурта компанияси машиналар эгаларига уч миллион юандан кўпроқ тови тўлашига тўғри келди. Пекинда чиқадиган «Фачи жибао» газетасининг фикрича, пойтахтда ўғирликнинг кўпайишига мамлакатнинг талаб ишониятга нисбатан анча кўпроқ бўлган бошқа районларда автомобиль бозорининг қониярсиз аҳволдалиги сабаб бўлмоқда.

МИНИСТРЛАР МАОШИ КАМАЙТИРИЛДИ

ВАШИНГТОН. Америка конгрессининг сенати АҚШ вице-президенти, ҳукумат аъзолари, маъмуриятнинг юқори лавозимли вакиллари ҳамда... қонун чиқарувчиларнинг ўзларининг маошини камайтириш учун кўпчилик овоз билан (96 киши ёқлаб, бир киши қарши) қарор қабул қилди. Шу йил 1 октябрдан бошлаб ҳукумат фаолиятини пул билан таъминлаш учун маблағ ажратилиш ўз-ўзидан қисқарса, худди шундай бўлади.

ЮНЕСКОНИНГ АХБОРОТИ ТАРҚАТИЛДИ

РИМ. Ҳозир сайёрамизда на ўқини, на ёзишни билмайдиган бир миллиондан кўпроқ аҳоли бор. Жаҳондаги саводсизликка қарши кураш билан боғлиқ масалалар юзасидан Римда халқаро конференция ўтказишга тайёргарлик қўрилатгани муносибати билан бу ерда тарқатилган ЮНЕСКОнинг махсус ахборотида шу ҳақда айтилган. Анжуман 17 ноябрь кунин БМТ Бош Ассамблеясининг 42-сесс

САЛОМАТЛИК ҲАҚИДА СУҲБАТЛАР

Муштарийлар илтимосига кўра

«МЕН БОШҚАЧА ТАЪСИР ҚИЛАМАН»

«Тошкент оқшом» рўзномасига турли саволлар билан мактублар йўллаб, ўз хасталикларига даво излаётган беморлар кўпчилигини ташкил қилади. Айниқса кейинги пайтларда аяллик касалликлар ташвиш соларли даражада кўпайиб кетди. Базиллар шифони, қовун, узум, анжир каби ҳў меваларни истеъмол қила олмасликлар, ҳатто уларнинг ҳиди ҳам касаллик аломатларини кучайтириб юборишини айтиб, бунинг давоси борин ёки йўқини деб сўрайдилар. Китоб асарини ҳиди ва нафас қиснин ҳоллари ҳам кўпчиликда учрамоқда. Унинг олдини олиш учун жумҳуриятимизда қилинаётган ишлар ҳақида муфассал маълумот олиш мақсадида олий даражали врач, алергик касалликлар мутахассиси, медицина фаилари доктори Эргаш Салимовга мулоқот қилдик.

— Эргаш Исмоилович, илмий фаолиятингиз ҳақида қисқача гапириб берсангиз.

— Шифокорлик касбини дастлаб фельдшерликдан бошлаганман. Медицина техникумининг иттиҳозин диплом билан битиргач, Фарғона вилояти Киров районидаги Киров номли жамао ҳўжаларида фельдшерлик қила бошладим. Сўнг тўрт йил ишлаб, Тошкент Давлат тиббиёт олийгоҳига ўқишга кирдим. Ҳша даврада ушбу олийгоҳнинг Ханин, Терехов, Компанцов, Попова, Амнров, Мелик-Карамян, Отахонов каби билимдон домлалари ёқлида таъабот сирларини ўрганишга муяссар бўлдим. Олийгоҳни битириб Фарғона водийсининг Олтиариқ районида меҳнат фаолиятини давом эттирдим. Олийгоҳда кўнрт билан ўрганган билимларим менга катта ёрдам берди. Аввалига оддий шифокор, сўнг эса бош шифокорнинг даволаш ишлари бўйича ўринбосари бўлиб хизмат қилдим.

1972 йилда Тошкентга қайтиб келиб, биринчи марта профессор Мардон Мухамедович Ҳақбердиев билан ҳамкорликда жумҳуриятимизда алергологик кабинет, 1973 йилда эса марказ ташкил қилдик. Ҳозирда жумҳуриятимизнинг ҳамма вилоятларида бундай хизмат ташкил қилинган. 1978 йилда номзодлик, 1988 йилда эса докторлик диссертацияларини ёқладим.

— Сиз, мана 18 йилдирки алергик касалликлар бўйича мутахассиссиз. Шу соҳа бўйича жумҳуриятимизда бирорта нли маскани борми?

— Афуски, жумҳуриятимизда бу соҳа бўйича бирор кафедра ёки курс ҳанузгача йўқ. Бошқа жумҳуриялар эса бу соҳада бундан анча олдинда. Озарбайжон, Грузия, Украина, Белоруссия, РСФСР, Қозғистон ҳақида Волгибўйи жумҳурияларида алергологик соҳасида олийгоҳларда кафедралар ташкил қилинган. Бундай бундай хайрли ишни Тошкент шифокорлар малякасини ошириш институтида ташкил этиш мўлжалланаётган. Бу иш амалга ошиш арафасида турибди. Бундай кафедраларни биринчи ва иккинчи Тошкент Давлат тиббиёт олийгоҳлари ҳақида ўрта Осиё педиатрия-тиббиёт олийгоҳида ҳам ташкил этиш лозим. Бу турмуш ва ҳаёт талабидир.

— Кейинги пайтларда алергик касалликларнинг кўпайиши сабабини қандай изоҳлайсиз?

— Табиатнинг ҳаддан ташқари ифлосланиши, кимёвий моддаларнинг қишлоқ ҳўжалигида (айниқса Узбекистонда) кенг қўлланилиши, ичимлик сувлари тақчиллиги, Оролинг қуриши оубатлари, турли хасталикларга қарши ишлатиладиган кимёвий дорилар, эмлаш воситаларининг таъсири, эмизиладиган болаларнинг, айнақса қишлоқ шартотида турли сабаблар билан (булар катта фоиизи ташкил қилади) сўтдан қолши алергик ҳамда иммунологик касалликларнинг ҳаддан ташқари кўпайишига сабаб бўлмоқда. Кези келганда шунга айтиш керакики, алергик касалликлар асосан болалиқда шаклланади.

— Қандай касалликлар алергик хасталиклар донрасига кирди?

— Алергик реакцияларнинг тез ва секин-аста ўтишига қараб, алергик хасталиклар иккига бўлинади. Анафлактик шок, атион бронхит астма, паллиноз, квинизи шини, гүш, нейродермит, строп-

лос, алоқали дерматит, дори-овқат алергикларининг турли кўринишлари тезкор ҳисобланади. Сил, бод, буйрак яллиғланиши касалликлари, бронхит астамининг микробли цакли эса секин-аста юзга келадиган алергик касалликлардир.

Иммунология бу — иммунитет тўғрисидаги фан бўлиб, одам танасининг касаллики ўзига қабул қилмаслиги ҳамда касалликка қарши кураш фаолиятларини ўрганади.

Алергология ва иммунология фанлари бир-бирини тўлдирувчи фанлардир, улар орасида фарқ жуда кам.

— Бу хасталикларни даволаш ҳақида ҳам оғина тўхталсангиз.

— Алергик касалликларни даволаш сурункали, секин-аста олиб борилади, чунки бундай муложа шовша-шошарликни ёқтирмайди. Умуман ҳозирда тиббиётга янғича ёндошиш, унда инқилоб қилиш вақти аллақачон пишиб етилган.

Кизи аъзосига таъсир қилаётган экологик бузилишлар, кимёвий бирикмалар, қолаверса, турли касалликларга қарши пала-партиш қўлланилаётган кимёвий дори-дармонлар бу вазифани тезкорлик билан амалга оширишни таъозо этади.

Алергология ва клиник иммунология фани бу инқилобни амалга оширувчи бирдан-бир восита қўроли бўлиб қолди.

Биз ҳар бир беморни даволашдан олдин унинг сезгирлигини, иммунологик хусусиятларини ўрганишимиз лозим. Кизи танасининг бу имкониятларини ўрганиш хасталикка янғича ёндошишга, унинг касалликка қаршилик кўрсатиш қобилияти қанчалик даражада ақалигига баҳо бериш услубини ўргатади.

Бунинг учун барча шифокорларимиз, улар ички касалликлар бўйича мутахассисми, педиатри, офталмологими алергологик ҳамда клиник иммунологик фаиларидан хабардор бўлишлари, унинг услуб ҳамда муложа воситалари билан қўнрт таниш бўлишлари шарт.

— Кези келганда сиздан яна бир нарсани сўрашга икзозат этгайсиз. Кўп хасталикларни, айнақса бронхит астамни даволашда гармонлар (преднизолон, урбазон, подикартолон ва бошқалар) қўлланилади. Сиз бу масалага қандай қарайсиз?

— Жуда ўринли савол. Мен умуман алергик касалликларда, шу жумладан бронхит астма хасталигида гармонлар қўлланилишига қаршиман. Гап шундаки, қўлланилган гармонлар келгусуки фаиларидан хабардор бўлишлари, унинг услуб ҳамда муложа воситалари билан қўнрт таниш бўлишлари шарт.

— Гармонлар ташқари гармон ичбатган бемор сузаклари жуда мўрт бўлиб қолади. Гармон таъсирида ошқозон-ичак йўлларида яра пайдо бўлиши ҳам мумкин. Юқоридагиларни ҳисобга олган ҳолда беморга гармон буюрувчи ҳар бир шифокор аввалдан чўнрт ўйлаши, етти ўлчаб бир кесиб лозим.

Гармонли дорилар кизи ҳаёти хавф остида қолгандагина, усиз мумкин бўлмаган ҳолдагина қўлланилиши керак. Бунинг учун шифокор бу кучли дорини қўллаб, уни ўз вақтида олиб ташлаш санъатига ҳам оғ бўлиши керак.

— Эргаш Исмоилович, охириги савол. Сиз нима учун суҳбатимиз сарлавҳасини «Мен бошқача таъсир қиламан» деб қўйишни илтимос қилдингиз?

— Ушбу саволга жавоб, бутун суҳбатимиз мазмунидан кўриниб турибди. Алергология ҳамда клиник иммунология фанининг касалликларини аниқлашда ўзига хос ёндошиш услублари борки, уларнинг ҳаммаси турли хасталикларни даволашда бошқача таъсир кўрсатади.

© Куйбичев районидagi 27-поликленика шифокорлари ҳавшаҳарларнинг илмий сўхат-саломатлигини муҳофаза қилиш турли муложалар билан беморлар дардида шифо бағишлаш йўлида сиқидилдан меҳнат қилишяпти.

СУРАТДА: физиотерапевт М. Ҳ. Ҳидовта наватдаги беморни қабул қила япти.

Х. Каримов сурати.

Раҳм-шафқатли бўлайлик

МЕҲРИНГИЗНИ ДАРИҒ ТУТМАНГ

© Озода Ғуломова қарийб чорак асрдан буён Тошкент шаҳар руҳий касалликлар касалхонаси бўлимининг мударри ва зифасида хизмат қилиб келяпти. Ҳзи бошчилик қилаётган 19-бўлимининг моддий жиҳатдан таъминлашда, руҳий касалликлар даволаш ишлари яхши йўлга қўйилишида унинг хизматлари катта.

Озода Ғуломовадан бўлимда шу кўнрларда олиб борилаётган ишлари, келмак режалар, умуман ҳозирда руҳий шифохоналар олднда турган муаммолар ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилдик.

— Ҳозирги шифохонамиз илгариги (1896 йил) чор Россияси офицерилар ва аскарлари учун тўрт бўлиминдан иборат бўлган ҳарбий госпиталнинг ўрнида жойлашган. Бўлиминиз эса уша пайтлар ҳарбий аскарларнинг отхонаси бўлган экан.

1924 йилдан бошлаб госпитал руҳий беморлар касалхонасига айлантирилган. Яқин кўнрларга таъабот эҳтиёжлари учун акратилган маблагларнинг энг кам микдори руҳий беморларни даволовчи шифохоналар учун берилгани ачинарли албатта. Кўз олдингизга бир келтириб кўринг. Палата ўрнида 2 та катта залдан иборат бўлган хонада 90 — 100 та бемор жойлаштирилган эди. Уларнинг яримдан кўпи бевосита ерга тўшалган тўшаклар устида ётишга мажбур бўларди. Душ, ванна ва канализациянинг аҳолини айтмай қўй қолай. Беморларга кийим-кечек ва кўрпа-тўшак эса декарли 2 кишига 1 дондан тўри келарди. Яқин-яқингача юрғинимизни ҳовучлаб юрардик, негаки юрғанда пол тўшиб кетётганенд, бичиғарчилик кўнлари эса биноманинг шили босиб қолганендек тўшакларди. Қиш кўнлари изгири палаталарда бемалол изгири юрардик.

Кўнлик бурттириб айтатибди, деб ўйлаши мумкин. Ҳақиқатан яқин-яқингача аҳвол шундай эди. Уша турғунлик йилларнинг асроти бизнинг бўлиминизда ҳақиқий ақсини топган эди, десам хато бўлмайди. Шундай оғир кўнрларда ҳам бўлиминиз ходимлари ўзларининг бутун меҳру шафқатини, билиминини бемора беморларга қаратган эдилар. Билмадим, балки шу тўғайли ҳам ўша камчиликлар, етишмовчиликлар беморларимизга унчалик билинмагандир. Бироқ, энг ачинарлиси шундан иборат эдики, ўша даврлардаги касалхона маъмурияти бир қанча замонавий бинолар бўлган ҳолда, Улуғ Ватан уруши ва меҳнат кесакларини даво-

лаш учун ана шу бинони бизнинг бўлиминизга раво кўрган.

Нафсиланбирини айтганда, қайта қуриш даврининг дастлабки уч йили аҳолиликмига айтирли янглик киритгани йўқ. Назаримда бизнинг касалхонамизда нозик ишда асосийси — бу бошлиқларнинг ўз касбига, ўз мавқеига бўлган ҳурматидир. Аммо кишининг шу касбга мўлосиблиги ҳам жуда муҳим роль ўйнайди. Мана, икки йил бўлдики, касалхонамизга шу соҳа бўйича тиббиёт фаилари номзоди, Х. Н. Хусанкулова бошлиқ бўлиб келди. Шу вақтдан бошлаб барча маблаг фекат беморлар ва ходимлар эҳтиёжлари учун сарфлана бошладим. Бунга бизнинг бўлиминизни мисол қилиб кўрсатиш мумкин.

Неча йиллар давоминда ташлаб қўйилган бўлиминиз 5—6 ой кунда тўла таъмирдан чиқарилди. Ҳозирда 50 нафар бемор кенгайтирилган палаталарда шифо толмоқда. Ҳар бир бемор учун ойига 120 сўм сарфланади. Шу ўринда шаҳар соғлиқни сақлаш Бош божқармасининг бошлиғи, жумҳурият соғлиқни сақлаш вазирининг ўринбосари, Узбекистон ССР халқ депутати Қўлахмед ака Ризевнинг ҳам бу ўзғаришларда катта ҳиссаси борлигини айтиб ўтиш керак.

Аммо ҳозирги давр талаблари жиҳатдан ёндошадиган бўлса, бўлиминиз бутунлай бошқача бўлиши керак. Аввало бутунлай, янги, фақатгина бизнинг кекса, ночор беморларимизга мос қилиб қурилган бино бўлишини истаймиз. 2-3 кишилик хоналар, алоҳида душ ва бошқа шартотлар ҳам қўзда тутилиши лозим. Уялаймизки, жамиятимизда юз берилган янги-янги ўзгаришлар, қонунлар бизга ҳам етиб келади. Жумладан, фикримизча бўлиминиз давлат маблаг билан таъминланган ҳолда янғича иш тартибини ҳам жорий қилиши керак. Гап қисман

КОМБАЙН УЧУН «ЖАЛИШ»

БИРОБИКОН. Уч йил муқаддам Япониянинг «Бриктоун» фирмаси Биробикондаги «Дальсельмаш» заводида ишлаб чиқарилган комбайнлардан бирга резина-трос занжир «кий-дирганидан буён у нотекис жойларда деярли йнғирма минг километр йўл босди. Синовлар бу занжирлар металл занжирлардан анча афзал эканлигини кўрсатди. Улар узок мудатга чидайдн ва анча пишшиқ, Дон ва силос ўрадиган комбайнларни ана шундай занжирлар билан жиқозлаш ўрим машиналарининг хизматини узайтириш имконини беради. Узок Шарқдаги қорхонага қайишувчан резина ленталар ишлаб чиқариш технологияси ва қурилмаларини бериш тўғрисида Япония фирмаси билан шартнома тузилди.

САБЗАВОТКОР БЎЛИШ УЧУН

ОДЕССА. Шаҳар яқинидаги «Дружба» совхози дирекциясига сабзавоткор бўлимининг истовчи шаҳарликлардан дастлаб ки аривалар тушди. Кооператорлар ижарачи жамоасини ташкил этиб, бу ерда полнз экинлари етиштиришни истовчилар учун ҳўжалик эълон қилган танловга одессалликларнинг жавоби шундай бўлди. Гап шундаки, совхозда доим ишчи кучи етишмайди. Чунки атрофдаги кўпгина аҳоли шаҳарда меҳнат қилади. Одесса қишлоқ ҳўжалик институтининг олимлари ердамида «Дружба» сабзавот етиштириш технологияси асослари, иқтисодий ва юридик масалалар юзасидан курслар ташкил қилинган. Шундан кейин сабзавоткор бўлимининг истовчилар конкурси ердамида танлаб олинди.

ТУГУНАКЛАР ВА КОМПЬЮТЕРЛАР

ЛОМОНОСОВ (Ленинград вилояти). «Красная Балтика» бирлашмасида Ленинградлик селекциячилар маҳаллий шартотларга мослаб яратган қартошка нави уруғлиги ЭХМ ердамида етиштирилди. Компьютернинг ҳисоб-китобларига қараб энг қулай ерлар танланди, уруғлик ташлашадиган жой оралиғи ва ҳосилини йнғиш мудатлари, уни сақлаб қолш тадбирлари белгиланди. Фирма бюротмаларини мудатдан олдин баъжарди: совхозларга фақат юқори сифатли туғунаклар, шу жумладан элита жунади. Бошқа уруғчилик ҳўжаликлари ҳам уруғлик етказиб бериш маъбуриятларини баъжардилар. Буларнинг ҳаммаси Ленинград вилоятидаги совхозларга келас йил бақорда жиш учун омборларга 103 минг тонна уруғлик қартошка гамлаб қўйиш имконини берди.

«ЯНА» БИРЛАШТИРДИ

АРМАВИР (Краснодар ўлкаси). Армавир шаҳрида дастлаб кичик қорхона — «ЯНА» рўйхатга олинди. У мўйналик ҳайвонларни кўпайтириш ва табиий мўйнадан буюмлар ишлаб чиқариш билан шуғулланади. Хилма-хил ташкилотларнинг бутун бир кураксини: шаҳар ижроия комитети, халқ депутатлари Приреченск қишлоқ Совети уй-йўқимсоқ Банкининг бўлими, «Обиёйиний» совхоз, ижтиса кооператива «ЯНА»нинг муассислари бўлди. Қорхонага ярим миллион сўмлик устав фонди акратилди, ишлаб чиқариш-ҳўжалик фаолиятида кенг ҳўкуқлар берилди.

«МУЛОҚОТ»ГА ТАКЛИФ

ТАГАНРОҚ (Ростов вилояти). КПСС шаҳар комитети, маҳаллий черков ҳамда «Периодаки Дона» вилоят нашрияти янги «Мулоқот» ижтимоий-сиёсий ҳафтаномасининг ҳам муассислари бўлиш истагини билдирди. Унинг номининг ўзини, ҳафтаноманинг дастлабки сонини тайёрлаш журналистларнинг фикрича, долзарб масалалар юзасидан турли нуқта назарларини баён этишга, ҳар бир кишига ўз фикрини билдириш имконини беришга таёйрликни аналтади.

БЎРИЛАРГА ҚАРШИ ЯЛТИРОҚ ҚОҒОЗ

ЯКУТСК. Якутиянинг Жиган районида буғуларни йирткичлардан қимос қилишни одатдан ташқари усулнинг топишди. Ҳозир бўрилар, янқилар, сиртоллар вертолелар ва қопқонлардан қўрқмай қўйишган. Шу тўғайли «Кистанский» совхоз Москвадаги арча ўйинчоқлари заводи билан катта миқдорда полиэтилен асосдаги ялтироқ қоғоз етказиб бериш тўғрисида шартнома тузди. Ялтироқ қоғозлар буғу поделари атрофидаги тўшакларга ва дароҳт шохларига тортиб қўйила бошланди. Бундай қоғоз ялтираб ва шамолда штирлаб йирткичларни қўчтмоқда.

© УКРАИНА ССР. ВЛКСМ 40 йиллиғи номли Колпоми дарпардалар фабрикасининг махсусотлари (Ивано-Франковск вилояти) юқори сифати учун СССР Министрлар Кенгашининг 1990 йил мукфотида тавсия этилди.

Фабрика махсусотлари зоридаги кўпгина кўргазмаларда бир неча мартаба намойиш этилиб, шўҳрат қозғанди.

СУРАТДА: қорхона рассомлари Наталья Дутова ва Ирина Ильки ётоҳона учун мўлжалланган тўр дарпардалар комплектини намойиш этишяпти.

В. Мигович (ТАСС) сурати.

«ТИББИЁТ» СОВҒАЛАРИ

© Абу Али ибн Сино номидagi «Тиббиёт» нашриётида яқинда кенг китоблар оmmasига мўлжалланган қатор асарлар нашридан чиқди. Шулардан баъзиларини ҳўрват ошқомхонлар эътиборига ҳавола этилмоқда.

А. Дадабоев, «Донлар ичкилик-бозлик ҳақида». Рисолада олимлар ва ёзувчиларнинг ҳикматли сўзлари, турли халқларнинг ичкиликнинг одам соғлиғига зарари тўғрисидаги мақол ва маталари жамланган.

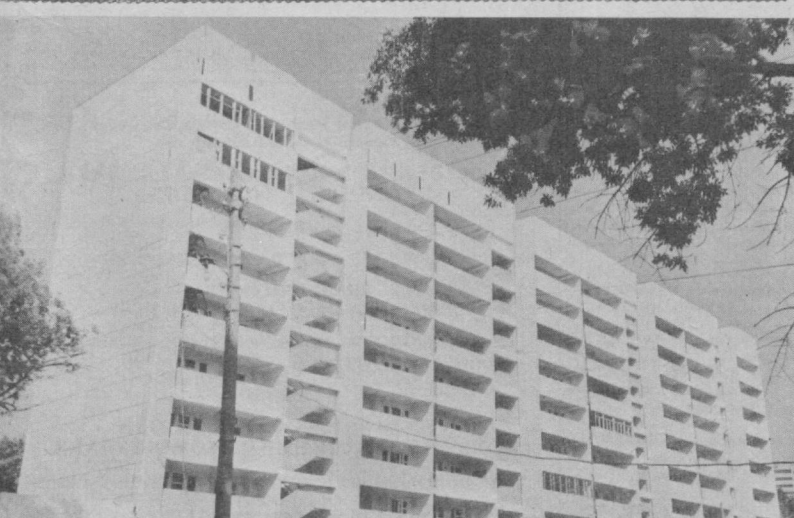
Т. А. Худойшукров, М. Каримов, В. Атоевлар тайёрлаган қўлланмада рационал овқатланиш асослари баён қилинади. Инсон соғлиғи, унинг меҳнат қобилияти учун зарур бўлган тўла қимматли озиқ-овқат махсусотларининг аҳамияти мисоллар асосида кўрсатилган. Озиқ-овқат махсусотларини исроф қилмаслик, уларни тановул қилиш маданияти бўйича амалий маслҳатлар берилади.

И. А. Қўшбақтиев. «Футбол маҳорати

сари». Китобдада футболчи қандай қилиб тактик маҳоратини ошириши ҳақида сўз юритилади. Муаллиф футбол тарихи, бу ўйиннинг ривож топиши, стратегияси ва тактикасига алоҳадор масалаларни ёритади. У асосан тренерлар ва футболчиларга мўлжалланган. Кенг китобхонлар учун ҳам қизиқарлидир.

В. Г. Денисов, В. Ф. Ашишченко, А. В. Скряпел. «Чекиш, саломатлик ва иш қобилияти». Кишиларнинг соғлиғини мустаҳкамлаш ва узок умр кўришни таъминлаш каби муҳим вазифалардан келиб чиқиб, чекишнинг организмнинг турли системалари ҳолатига зарарли таъсири баён қилинган. Чекишнинг инсон иш қобилиятига ва меҳнат унумдорлигига, ишлаб чиқаришининг айрим иқтисодий категорияларига, жамоага, оилага салбий таъсири кўрсатилган. Чекиш профилактикаси ва унга қарши кураш бўйича тавсияномалар келтирилган. Китоб кенг китобхонлар оmmasи учун мўлжалланган.

Насиба АБДУЛЛАЕВА.

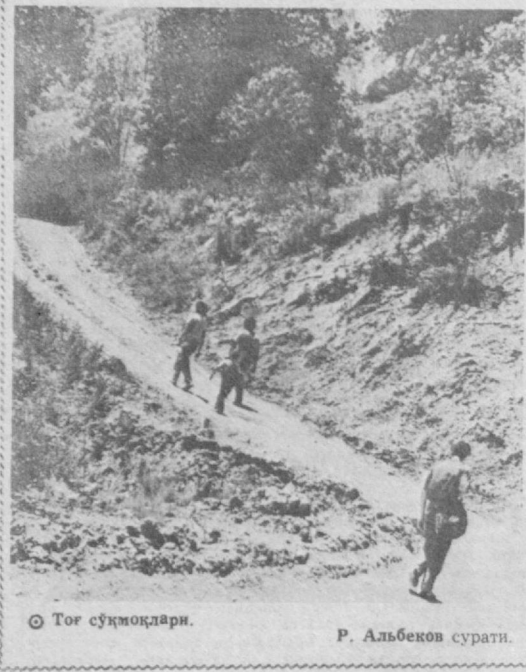
ШИФОКОРЛАР УЙИ

ҲАМИД Олимжон кўчасига йўлингиз тушиб қолса, бири-бирдан қўрқам иморатларни кўриб дилингни яйрайди. Улардаги ўзига хослик шаҳар қиёфасига алоҳида кўрк қўшиб турибди. Яқинда бу уйларнинг ёнида яна бир тўққиз қаватли турар-жой биноси қад ростлади. Шифокорлар учун мўлжалланган бу уйни тиклашда 159-қурилиш трестининг 10-қурилиш бошқармаси бинокорлари жадал сўр-атлар билан иш юритдилар. Бошқарманинг Нурғали Ҳакимзонов бошлиқ бригадаси қурувчилари ўз сўзларининг уддасидан чиқдилар. Катта ва кичик оилаларга мўлжалланган 2, 3, 4, 5 хонали хонадонларни тез ва соз қўлдан чиқардилар. Пардозлаш ишларини эса пардозлаш трестининг 24, 46-қурилиш бошқармалари амалга оширди. Ҳозир яқиндагина ишга туширилган 80 хонадонли янги уйга унинг эгалари кўчиб ўтишмоқда. Бино ўзига қартор қулайликларини ҳам муражасамалаштирган. Унинг биринчи қаватида шу ҳудудга қарашли 24-турар жойларлардан фойдаланувчи бошқармасининг идораси, омонат касса ва дорихона жойлашди.

Холмат МИРЗАКАРИМОВ. СУРАТДА: янги уйнинг ташқи кўриниши. Муаллиф сурати.

САЛОМАТЛИК ҲАҚИДА СУҲБАТЛАР

ЙЎЛ-ЙЎРИҚДА ГАП КЎП

© Тоғ сўқмоқлари.

Р. Альбеков сурати.

НОМИ қийин бир идора мудири маъмурий корхона сифатида иш қўраётгани маънасида мувофиқ эмас, деган бемаза гапларга кескин зарба беради. Энг муҳими шунки, ҳамма аниқликка барҳам бериши, си-поху пиёдаларидан боқиб бўлиб туриши керак. Бу гаплар сизга ҳам тааллуқли, — деди мудири ко-манда капитанига совуқгина қараш қилиб.

— Масаланинг бу томонидан кўнгли тинчган бошлиқ, тобора яқинлашиб келаятган баҳсинг стратегик муаммоларига ўтди.

— Футболчиларимиз Италияда бошдан кечирган аянчли воқеалар-ни назардан қочирмаслигимиз лозим, — деб оғоҳлантирди у. Худ-ди киевликларимиз ўйнаш керак. Майдон ўзимизники-ку, деб катта кетмаслик, яқна ҳолда олға интил-маслик даркор. Имоният тугилди дегунча, ҳар қандай вазиятдан ту-риб бўлса ҳамки, рақиб шохки ни-шонга олинсин. Бутун куч билан, жамоа бўлиб ҳужумга ўтилсин. Химояда ҳам худди шундай. Хул-

лас: ўш олти дона ҳужумда-ю, ўн олтигача муҳофаза турсин! Хо-аирги замон кўраш усулларида, айниқса пресинг усулидан илҳом-борича яхшироқ фойдаланиб имко-ни борича рақибни эзиб ташлаш керак. Бунда марказга гужунал-омай, қанотларин ҳам унутмас-лик даркор. Шахмат доналарини универсаллаштириш масаласига келганда шунки айтиш керакки, бу кейинчалик амалга ошадиган на-рса: қозирги кунда от олтигача ту-рибди, унга филнинг ишини юк-лаб бўлмайди. Бўлажак баҳсда ўйинчиларнинг техник жиҳатдан тайёргарлиги катта аҳамият касб-этиди. Овғи қуйган товуқдек ўзини ҳар каттақа урадиган, аммо қўли-дан бирор иш келмайдиган фар-зидан нима фойда? Қадди-қомати-ни келтириб гапирши жоиз бўлса, фарзини аввало гол уришга чи-қарган.

— Энди охириги сўзим шуки, бўлажак учрашувнинг муҳим экан-лигини ҳисобга олган ҳолда, ишти-рок этувчиларни мукофотлаш ма-

саласини ўйлаб кўрамиз. Албатта, ҳеч нимга уч қонали кварта-ра ваъда этолмаймиз, бу ишда ҳозир-ча футболдан оғрадамиз. Лекин баъзи бир резервлар ҳам йўқ эмас. Учрашувга қаттиқ тайёрла-нишлари учун команданинг барча аъзолари уч кунга ишдан овоз-этилади. Қани энди, бораверинг-лар, кўнгли эзинглар, хордиқ чи-қаринглар... Энг муҳими бўлажак матчи нунтинглар. Сўнгиги руҳий тадиқлотларга қараганда, мусоба-қаларга тайёрланишнинг энг яхши йўли — шу!

— Мудири матнга келмади: банд эди-да!

Идора шахматчилари 8:2 ҳисоби-да голиб чиқдилар. Эртасига муди-ринг кабинети байрам тусини олди. Илгари тайинлаб қўйилган ишлаб-чиқариш кенгашини қолдиришга тўғри келди. Унинг ўрнига шахмат командасининг мажлиси бўлди. Мудири нутқ сўзлади:

— Тўғри йўл-йўриқ муваффа-

қият гарови, деб шунки айтадилар-да, — деди у хурсанд бўлиб. Ўз-лигини ташлаб ўйнаганидан ҳам-ма ҳам роса чарчади. албатта. Баъзи ўйинлар икки-уч соатлаб-чўзилди-и! Бу ахир ҳазили гапми. Идора ўз қаҳрамонларини ёддан чиқармайди. Ўзини кўрсатганлар-га санаторий йўлланмаси сотиб-олиш учун маблағ топишга ҳа-ракат қилияпти.

Ҳа, бироз шифо топсинлар, янги учрашувларга куч тўплаб олин-лар. Энг муҳими, янги техника-дан, чунончи «Ойна жаҳон»дан фойдаланмоғимиз лозим, Масалан, мен кечаги ўйинни кўриб ўтириб, ажойиб бир янгилик тайёрлаб қў-йдим. Ҳа, футбол беллашувини кў-риб ўтириб-да, албатта...

Мамажон МУҲИДИНОВ тайёрлаган.

Мухаррир ўринбосари С. Б. ЕҚУБОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ДИҚҚАТ!

В. И ЛЕНИН НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ДОРЛФУНУНИНИНГ

Маданият саройи

КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ХИТОЙ ТИЛИНИ ЎРГАНИШ КУРСЛАРИ. Ўқиниш ма-ддати — бир йил. Машгулотлар — 1 октябрдан бошлан-ди ва Шарқ халқлари институтининг Хитой Халқ Жумҳу-риясида узоқ муддат ишлаб келган етакчи мутахассис-хитойшунос томонидан ўтказилади. Ўқитиш жараёнида Хитойда нашр қилинган энг сўнги ўқув-услубий матери-аллар, шунингдек хитой тилидаги видео ва аудио-ёзув-лардан фойдаланилади.

АРАБ ЎЗУВИ АСОСИДАГИ 3 ОНЛИК ПУЛЛИК ЭСКИ ЎЗБЕК ТИЛИ КУРСЛАРИ. Машгулотлари Шарқ халқлари институтининг эски ўзбек ва араб тиллари бўй-ича етакчи мутахассис-ўқитувчиси, «Алифбо сабоқлари» телекурсатуларининг ўқитувчиси — Масъудали Ҳаким-жонов оlib боради.

Карл Орф системаси бўйича қизиқарли ўйин йўсинида, куй ритмика, ранг-тасвир, бал рақслари билан қўшиб олиб борилган ҳолда инглиз тилини комплекс ўрганиш системаси тажрибада ўзини такрор-такрор оқлади. 3-4 ёш-ли болалар учун «Вой», 5-7 ёшли болалар учун «Тутси» (Екметой), 8-10 ёшли болалар учун «Синдерелла» («Зо-лдушка») гуруҳларида қабул давом этмоқда. Сўнги гуруҳ учун тез ўқишга ўргатиш кўзда тутилган. Овоз боғлам-лари, куй тинглаш қобилияти, хотира, ритм, артистона ҳа-ракатлининг жадал суратда ривожлантирилиши Сизга ин-глиз, немис, француз, ўзбек ва рус тилларида қўшиқлар ўргатиладиган болалар ёшрада ансамблида қатнашиш им-кониятини яратди.

Асаб системасида ва нутқда нуқсонлари бўлган 3-10 ёшли болалар учун «ЛОГОПЕД-ЭКСТРАСЕНС-ПСИХО-ЛОГ» гуруҳи ташкил этилмоқда. Бу гуруҳ дастуридан: одоб-ахлоқ этикаси, хотира ва диққат-эътиборни, образли фикрлашни ривожлантириш, ҳар хил ўйин ҳолатларида психологик мулоқотда бўлиш ҳам ўрин олган.

МАШГУЛОТЛАР ГУРУҲЛАР УЧУН ҚУЛАН ВАҚТ-ЛАРДА ЎТКАЗИЛАДИ.

Олий ўқув юрлари шаҳарчасидаги Маданият саройи-нинг 26-хонасида ҳар кун соат 10 дан 17.00 гача ёзил-диш мумкин. Телефон: 46-39-55 (28, 34, 100-автобуслар, 4, 8, 20-троллейбуслар, 9, 12-маршрутли таксианинг «Тошкент давлат дорилфунуни» бекати).

Тошкент шаҳар савдо Бош бошқармасининг

«ЁШЛИК»

МАКТАБ-МАГАЗИНИ

ОЗИҚ-ОВҚАТ МОЛЛАРИ КОНТРОЛЕР-КАССИРЛАРИНИ ТАЙЕРЛАНДИГАН

6 ОЙЛИК КУРСЛАРГА ВА

ОЗИҚ-ОВҚАТ МОЛЛАРИ КИЧИК СОВУВЧИЛАРИНИ ТАЙЕРЛАНДИГАН

4 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

набатдаги қабулни ўтказди

25 ёшгача бўлган, 9 ва 11-сифф ҳажмидаги маълумот-ли, Тошкент шаҳрида доимий прописнаси бўлган қизлар кириш имтиҳонларини қабул қилинади.

Ўқувчилар ойна 50 сўмдан 64 сўмгача стипендия тўланади ва ўқини вақти меҳнат стажига қўшиб ҳисобла-нади.

Ўқувчилар айни пайтда нечи мактабда ёни савдо тех-никумларида ўқишлари ҳам мумкин.

Ўқиниш битирганларга йирик магазинларга ишга йўл-лама берилади ва Совет савдоси техникумининг сирғи бўлимига ўқишга киришлари учун имтиёзли шароит яра-тиб берилади.

ЎҚИШ РУС ВА ЎЗБЕК ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОМИ-ЛАДИ.

Маъназилми: Тошкент шаҳри, Кафанов кўчаси, 65-уй (1, 2, 5, 8, 9, 10, 24, 26-трамвайларнинг «Госпиталь бо-зори» бекати).

Қўшимча маълумотлар олиш учун телефон: 55-75-15.

С. И. КАДИШЕВ НОМЛИ 33-ХУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

Совет Армияси сафларидан захирага бўшатилган йигитларини

«ЭЛЕКТРПАВАНДЧИ» ихтисоси бўйича 1990—1991 ўқув йили учун

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиниш муддати — ОНИГА 85 СЎМ СТИПЕНДИЯ ТЎЛАНГАН ҲОЛДА 6 ОН.

МАШГУЛОТЛАР — ГУРУҲЛАР ТЎЛИШИГА ҚА-РАБ БОШЛАНДИ.

Турар жойга эҳтиёжи бўлган ўқувчиларга ётоқхонадан жой берилади.

Кирувчилар куйидаги ҳужжатларини тоширадилар: директор номига ариза, паспорт, ҳарбий билет, 86 наму-надаги тибий шохадатнома, 3х4, 5х6 см. катталикдаги 6 та фото сурат.

Маъназилми: 700207, Тошкент шаҳри, генерал Петров кўчаси, 331-уй (30, 103, 110, 151, 171-автобуслар, 6, 29 — трамвайларнинг «С. И. Кадишев номли билим юр-ти» бекати).

Телефонлар: 96-58-20, 96-39-72, 96-47-70.

ТОШКЕНТ ЦИРКИДА

— Тошкентда биринчи марта «ПЕХНЯН — 90» ХАЙРАШУВ ГАСТРОЛЛАРИ.

3 ОКТЯБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ЎЗ КЎЗИ ВИЛАН» (Ҳиндистон; кичик зал — 17, 19, 30);

Чайна — «МОВИЙ ЖАРЛИК» (16, 18, 30, 20, 45);

Қозғоғистон — «СЕВГИ ЭХРО-МИ» (20, 00); «ҚАРДОШЛИК РИШТАСИ» (17, 18, 19, 00);

Восток — «ФАЗОДАГИ ТҮС-ТҮПОЛОН» (тоқ соатларда);

Лисунов номли — «ВОЛАГИ-НАМ» (17, 20, 00);

ВЛКСМ 30 йиллиги номли — «ПИЛЛА» (17, 20, 00);

Дружба — «МОВИЙ ЖАРЛИК» (17, 18, 20, 20, 40);

Тошкент Советининг 50 йил-лиги номли — «СЕВГИ ЭХРО-МИ» (18, 30); «БҮЙСҮНМАС МАР-КИЗА» (21, 00).

4 ОКТЯБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ЎЗ КЎЗИ ВИЛАН» (Ҳиндистон; кичик зал — 12, 14, 30, 17, 19, 30);

Чайна — «МОВИЙ ЖАРЛИК» (11, 13, 30, 16, 18, 30, 20, 45);

Қозғоғистон — «СЕВГИ ЭХ-РОМИ» (14, 15, 20, 00); «ҚАР-ДОШЛИК РИШТАСИ» (11, 12, 13, 17, 18, 19, 00);

Восток — «ФАЗОДАГИ ТҮС-ТҮПОЛОН» (тоқ соатларда);

Лисунов номли — «ВОЛА-ГИНАМ» (11, 14, 17, 20, 00);

ВЛКСМ 30 йиллиги номли — «ПИЛЛА» (11, 14, 17, 20, 00);

Дружба — «МОВИЙ ЖАРЛИК» (11, 12, 14, 15, 17, 18, 20, 20, 40);

Рўзноманинг 1 октябр сони-да ёллон қилинган СССР Экс-трасенлар ассоциацияси аъзоси — ёноқувват шифооранстра-сенс

Мухтабархон Муслимова ЕҚУБОВАНИНГ

даволаш-соғломлаш т и р и ш санслари

3, 4, 5, 6 октябрда «ВИЛИМ-ЛАР УНИ» (Киров кўчаси, 24-уй)да ўтказилади.

Абонементлар «ВИЛИМЛАР УНИ» кассасида соат 12 дан 20.00 гача сотилади.

ДИҚҚАТ!

Қишқи мавсумга тайёрлар-лик кўриш мақсадида иссиқ-лик қувурини кесиб ишла-рини бажариш учун

1, 1/2, 1/3, 1/4-Қорақамиш минорайонларида, ШАМСИДИНОВ ва АБ-ДУРАХИМОВ кўчаларида 4 ОКТЯБР СОАТ 10.00 ДАН 5 ОКТЯБР СОАТ 20.00 ГАЧА ИССИҚ СУВ БУЛМАЙДИ

Маълумотлар олиш учун телефон 33-32-32.

ТОШКЕНТ ИССИҚЛИК ТАРМОҚЛАРИ КОРХО-НАСИ.

«Тошкенттурист» ишлаб чи-қариш БИРЛАШМАСИ.

«Союзреклама» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ўзбекистон реклама ишлаб чиқариш корхонаси.

СССР Давлат хазинаси мажбу-риятлари 8 йил — 1990 йилнинг 1 январидан 1998 йилнинг 1 янв-ригача муддатга чиқарилади. Улар-нинг қиймати 1000, 500, 100 сўмлик бўлиб, йилига 10 фоиз ҳисобидан даромад тўланади.

Давлат хазина мажбуриятлари бўйича даромад жамғармалари банки муассасалари томонидан ҳар йили бир марта мажбурият белги-лари бўйича у сотиб олинганидан кейинги йилдан бошлаб тўланади. Мажбуриятларни сотиш вақтида курс тафовути ундириб олинади.

Давлат хазинаси мажбуриятлари эгаларидан Жамғармалар банки-нинг муассасалари томонидан 1995 йилнинг 1 январидан бошлаб сотиб олинади. Сотиб олинган мажбу-

риятлар ҳар йили ўтказиладиган тиражлар натижасида аниқланади.

ТИРАЖЛАРДА УЙНАЛМАГАН ДАВЛАТ ХАЗИНА МАЖБУРИЯТ-ЛАРИ 1998 ЙИЛ 1 ЯНВАРДАН БОШЛАБ СССР ЖАМҒАРМАЛАР БАНКИ ТОМОНИДАН СОТИБ ОЛИНАДИ.

Давлат хазина мажбуриятлари купонлари билан биргаликда пули-ни қайтариб олиш ёки улар юзаси-дан даромаднинг олиш учун 2000 йилнинг 1 январига қадар тақдим этилиши мумкин. Ана шу муддат тугаганидан сўнг мажбуриятлар ўз кучини йўқотди ва уларнинг ҳақи қайтариб берилмайди.

СССР Жамғармалар банкнинг Тошкент шаҳар бошқармаси

ДАМОЛИШКУНИ ЙЎНАЛИШЛАРИ БЎЙЛАБ

ОКТЯБРЬ ОИДА

Сиз куйида тақдиф этилаётган йўл-ламалардан бирини олсангиз, автобус-да 1-3 кунлик саяхатга чиқиб, Ўрта Осиёнинг кўна шаҳарларини, қадимги обидаларини кўздан кечиришга, ажой-иб тоғ манзараларини томошга қи-лишингиз мумкин:

НАМАНГАН — 5-7, 12-14, 19-21, 26-28 октябрда — 37 кишидан иборат гуруҳ учун йўлланма баҳоси — 1500 сўм;

Қўқон — ҲАМЗАОВОДГА — 5-7, 19-21 октябрда — 37 кишидан иборат гуруҳ учун йўлланма баҳоси — 1665 сўм;

ФАРҒОНА — ҲАМЗАОВОДГА — 12-14, 19-21 октябрда — 37 кишидан иборат гуруҳ учун йўлланма баҳо-си — 1628 сўм;

ТАЛАСГА — 5-7, 12-14, 19-21, 26-28 октябрда — 37 кишидан иборат гуруҳ учун йўлланма баҳоси — 1500 сўм;

Жамбулга — 5-7, 12-14, 19-21, 26-28 октябрда — 37 кишидан гуруҳ учун йўлланма баҳоси — 1739 сўм;

КОНИБОДОМ — ИСФАРА — ЛЕНИНОВОДГА — 12-14, 26-28 октя-брда — 37 кишидан иборат гуруҳ учун йўлланма баҳоси — 1500 сўм;

ТУРКИСТОН — КЕНТОҒГА — 12-14, 19-21, 26-28 октябрда — 37 ки-шидан иборат гуруҳ учун йўлланма ба-ҳоси — 1850 сўм;

САМАРҚАНД — НАВОИЙ — БУ-ХОРОГА — 5-7, 19-21, 26-28 октябрда — 37 кишидан иборат гуруҳ учун, бир йўлланма баҳоси — 68 сўм;

УРАТЕПА — ЛЕНИНОВОДГА — 5-7, 12-14, 19-21 октябрда — 37 кишидан иборат гуруҳ учун йўлланма баҳоси — 1789 сўм;

ПАЏИКЕНТ — САМАРҚАНДГА — 5-7, 12-14, 19-21, 26-28 октябрда — 37 кишидан иборат гуруҳ учун йўл-ланма баҳоси — 1500 сўм;

«ЧИМЕН» САЕХАТЧИЛАР КОМП-ЛЕКСИГА — 5-7, 12-14, 19-21, 26-28 октябрда — 30 кишидан иборат гуруҳ учун, бир йўлланма баҳоси — 35 сўм;

«АНГИОВОД» САЕХАТЧИЛАР БА-ЗАСИГА — 12-14, 19-21, 26-28 октябрда — 30 кишидан иборат гуруҳ учун йўлланма баҳоси — 990 сўм;

ЛЕНИНОВОДГА — 6-7, 13-14, 20-21, 27-28 октябрда — баҳоси — 960 сўм;

«КУМУШҚОН» САЕХАТЧИЛАР БА-ЗАСИГА — 6-7, 13-14, 20-21, 26-28 октябрда — баҳоси 870 сўм;

«ФАРҲОД» САЕХАТЧИЛАР — БА-ЗАСИГА — 5-7, 12-14 октябрда — гуруҳ учун йўлланма баҳоси — 1020 сўм;

САМАРҚАНДГА — 26-28 октябрда — гуруҳ учун йўлланма баҳоси — 1800 сўм;

ШАҲРИСАВЗГА — 5-7, 19-21, 26-28 октябрда — 37 кишидан иборат гуруҳ учун йўлланма баҳоси — 1620 сўм;

ИСФАРАГА — 5-7, 12-14, 19-21, 26-28 октябрда — гуруҳ учун йўллан-ма баҳоси — 1590 сўм;

САМАРҚАНД — БУХОРОГА — истаган кунингизга — 37 кишидан иборат гуруҳ учун йўлланма баҳоси — 2146 сўм, бир йўлланма баҳоси — 58 сўм;

САМАРҚАНДГА — бир кунлик иста-ган кунингизга — 37 кишидан иборат гуруҳ учун йўлланма баҳоси — 740 сўм, бир йўлланма баҳоси — 20 сўм.

Йўлланма баҳосига оватланиш, сая-ҳатчиларини жойлаштириш, сайр хизма-ти ва ҳар икки томонга бориб келиш харажатлари кирди.

Йўлланмаларини олиш билан боғлиқ барча масалалар юзасидан куйидаги ман-зилгоҳга мурожаат этинг:

700011, Тошкент, Навоий кўчаси, 69 «а» уй (метронинг «Пахтакор» станицяси).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕ-МИК КАТТА ТЕАТРИДА

— 3/Х да Оққуш кўли, 4/Х да Пиковая Лама, 6/Х да Чю-Чю-сан.

МУҲИМИ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУСИҚА-ЛИ ТЕАТРИДА — 3/Х да Табассум оқшоми, 4/Х да Юсуф ва Зулайхо, 5/Х да Мухаббат навоси, 6/Х да Нурон.

АБДУР ХИДОЯТОВ НО-МИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ДРАМА ТЕАТРИДА — 3/Х да Гузаллар ва миршаб-лар (16, 19, 00), 5/Х да Лақ-ма кувё (15, 00), Фармонбиви аразлади (19, 00), Майса-рининг иши, Кулги ва қўшиқ кечаси (17, 00).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

— Тошкентда биринчи марта «ПЕХНЯН — 90» ХАЙРАШУВ ГАСТРОЛЛАРИ.

ЦИНО

АБРОР ХИДОЯТОВ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ДРАМА ТЕАТРИНИНГ РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

3/Х да — ГУЗАЛЛАР ВА МИРШАВЛАР (16, 00, 19, 00);

5/Х да — ЛАҚМА КУВЁ (15, 00), ФАРМОНБИВИ АРАЗЛАДИ (19, 00);

6/Х да — МАЙСАРАНИНГ ИШИ, КУЛГИ ВА ҚҶШИҚ КЕЧАСИ (17, 00);

7/Х да — ЛАҚМА КУВЁ (19, 00);

8/Х да — НАЙНОВ ВА ПАКАНА (19, 00);

9/Х да — ФАРМОНБИВИ АРАЗЛАДИ (19, 00);

10/Х да — ЗИЕФАТ (19, 00);

11/Х да — ОТАСНИНГ ҚИЗИ (19, 00);

12/Х да — ЛАҚМА КУВЁ (19, 00);

13/Х да — КЕЛИНЛАР ҚҶЗҶОЛОНИ, КУЛГИ ВА ҚҶШИҚ КЕЧАСИ (17, 00);

14/Х да — МАЙСАРАНИНГ ИШИ, ФАРМОНБИВИ АРАЗЛАДИ (17, 00);

15/Х да — НАЙНОВ ВА ПАКАНА (19, 00);

16/Х да — ПАРАНЖИ СИРЛАРИ (19, 00);

17/Х да — ОТАСНИНГ ҚИЗИ (19, 00);

18/Х да — ЗИЕФАТ (19, 00);

19/Х да — ЛАҚМА КУВЁ (19, 00);

20/Х да — МАЙСАРАНИНГ ИШИ, ФАРМОНБИВИ АРАЗЛАДИ (17, 00);

21/Х да — ГУЗАЛЛАР ВА МИРШАВЛАР, КУЛГИ ВА ҚҶШИҚ КЕЧАСИ (17, 00);

22/Х да — НАЙНОВ ВА ПАКАНА (19, 00);

23/Х да — МАЙСАРАНИНГ ИШИ (19, 00);

24/Х да — ОТАСНИНГ ҚИЗИ (19, 00);

25/Х да — ПАРАНЖИ СИРЛАРИ (19, 00);

26/Х да — ФАРМОНБИВИ АРАЗЛАДИ (19, 00);

27/Х да — МАЙСАРАНИНГ ИШИ, КУЛГИ ВА ҚҶШИҚ КЕЧАСИ (17, 00);

28/Х да — ЛАҚМА КУВЁ, ФАРМОНБИВИ АРАЗЛА-ДИ (17, 00);

29/Х да — НАЙНОВ ВА ПАКАНА (19, 00);

30/Х да — ГУЗАЛЛАР ВА МИРШАВЛАР (19, 00);

31/Х да — ПАРАНЖИ СИРЛАРИ (19, 00).

Ўзбекистон маданият жамғармаси Ўзбекистон ЛКЕУ ЕШЛАР УИИ

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДУСТЛИГИ САРОИДА

4, 5, 6 ОКТЯБРЬ СОАТ 16 ВА 19 ДА

ЯНА БИР МАРТА МАЪЗА ҚИЛИБ ЧИН ДИЛДАН, МИРИҚИВ КУЛМОҚЧИ БУЛСАНГИЗ, МАРҶАМАТ

«ҚИЗИҚЧИ—90»

ТАНЛОВ ҶОЛИБИ ВА СОВРИНДОРЛАРИНИНГ ҶИСОБОТ ТОМОШАЛАРИГА ТАШРИФ БУЮРИНГ

ҚАТНАШАДИЛАР:

«ҚИЗИҚЧИ — 90» ҶОЛИВЛАРИ:

ҲОЖИБОЙ ТОЖИБОВ, СОҶИБ МАМАСА-ДИЕВ, БОЛТАБЕК ТОШМАТОВ.

«ҚИЗИҚЧИ-90» СОВРИНДОРЛАРИ:

ҶАФУР МИРЗАБЕКОВ, ЖАНБАРАЛИ ҶҶРАЕВ, АВАЗ ТОЛИЖОНОВ, МУРОД ҚАЮМОВ, АБДУРАҶ-МОН СИДДИҚОВ, ТУЙҶҶҶҶ САБДУЛЛАЕВ, АҶМА-ДАЛИ АКБАРОВ, ШУКУР МАҶМАНОВ, ХОТАМ ҶА-КИМЖОНОВ, НЕЪМАТ КАМОЛОВ.

Томоша давомида сиз келажак порлоқ санъат юлдузла-ри бўлиш арасида бўлган ёш хонадаларнинг дилрабо қўшиқларидан баҳраманд бўласиз.

Вилетлар сарой кассаларида соат 11 дан бошлаб соти-лмоқда.

Қўпчилик ВУЛИ КЕЛИШ УЧУН ВУЮРТМАЛАР ҚАВУЛ ҚИЛИНАДИ:

Қўшимча маълумотлар учун 39-41-46, 41-45-20, 45-83-63 рақамларига қўнғироқ қилишингиз мумкин.

Ўзбекистон маданият жамғармаси Ўзбекистон ЛКЕУ Ешлар уи

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДУСТЛИГИ САРОИДА

7 ОКТЯБРЬ

СОАТ 16.00 ВА 19.00 ДА

«ҚИЗИҚЧИ — 89»

танлови ҶОЛИБИ ОБИД АСОМОВ

«КАМОЛОТ — 89» ва «ҚИЗИҚЧИ — 89» танлови совриндори ДОСТОН УБАЙДУЛЛАЕВ ҶАИДА

«ҚИЗИҚЧИ — 90» ТАНЛОВИ СОВРИНДОРЛАРИНИНГ ТОМОШАЛАРИ.

Томошалар давомида сиз умидли ёш хонадалар ижро-сида янги қўшиқлардан баҳраманд бўласиз.

Вилетлар сарой кассаларида соат 11.00 дан бошлаб соти-лмоқда.

Қўшимча маълумотлар учун телефонлар: 45-93-63, 41-45-20, 39-41-46.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«Вечерний Ташкент» — орган Ташкентского горного Компартии Узбекистана и го. родского Совета народных де. путатов.

3 «Вечерний Ташкент» Марнавий Комитети напришти, иште Меҳнат Қизил Байроқ, орденли босмакхонаси. Тошкент шаҳри.

МАНИЛГОҶИМИЗ: 700027, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй. ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32.53.78; хатлар — 32.29.70; 32.53.79; жамғармачилик қабулхонаси — 32.55.83. Ишанадан ташқари ҳар кунни ўзбек ва рус тилларида мустақил чиқади.

140.390 нусхада чоп этилади. Индекс 64690. Д — 2201 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.